

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ГО «Інститут Психології»

від «06» вересня 2024 року № 12

**МЕТОДОЛОГІЯ
ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ, КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Схвалено загальними зборами

ГО «Інститут психології»

Протокол № 7 від 06.09.2024 р.

1. Загальні Методологія

1.1. Методологія оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я (далі – Методологія) під час заходів неформальної освіти, які розробляються та/або організуються та/або впроваджуються Громадська організація «Інститут психології» (далі – ГО), розроблена з метою удосконалення системи контролю якості знань учасників освітнього процесу в рамках безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони, до яких належать: лікарі, стоматологи, фармацевти, медичні сестри, медичні психологи, спеціалісти фізичної реабілітації та інші спеціалісти з освітою в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (далі – Методологія).

1.2. Методологія розроблена відповідно до: Конституції України, Законів України «Про освіту», Постанови КМУ від 28 березня 2018 р. «Про затвердження Методологія про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №798 від 21.08.2019), Постанови КМУ № 725 від 14 липня 2021 р. «Про затвердження Методологія про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників»; Наказом МОЗ України від 22 лютого 2019 р. №446 зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства охорони здоров'я №1106 від 12.05.2020, №74 від 19.01.2021) та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішньої нормативної бази організації.

1.3. У Методології терміни вживаються у такому значенні:

неформальна освіта — процес набуття знань, компетентностей та практичних навичок, який проводиться за освітніми програмами або робочими програмами за різними видами післядипломної освіти (навчання на циклах тематичного удосконалення, навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах із оволодіння практичними навичками, участь у фахових (тематичних) школах, семінарах, участь у наукових, науково-практичних конференціях, конгресах, симпозіумах, з'їздах, професійний розвиток за дистанційною формою навчання з використанням електронних ресурсів тощо. Критерії нарахування балів безперервного професійного розвитку наведені в Додатку 1 до Методологія ;

викладач заходу БПР — працівник або інша особа, що на умовах укладеного договору здійснює проведення заходів БПР із використанням матеріалів заходу БПР;

заходи безперервного професійного розвитку (далі — заходи БПР) —

освітні заходи медичного, реабілітаційного та/або фармацевтичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму і розвиток індивідуальної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я;

організатор заходу БПР — відділ організації заходів ГО, відповідальний за організацію проведення відповідного заходу БПР;

підсумкова оцінка — показник, що відображає успішність опанування учасником заходу БПР теоретичних знань та практичних навичок у процесі здійснення БПР, вимірний у відсотках;

розробник матеріалів заходу БПР — працівник ГО або інша особа, що на умовах укладеного договору здійснює розробку матеріалів заходу БПР;

уповноважена особа з питань БПР — особа, відповідальна за процес впровадження заходів БПР, що розробляються та/або організуються ГО, яка призначається наказом ГО з числа працівників відділу розвитку професійних компетенцій;

уповноважена особа з питань БПР — особа, відповідальна за процес впровадження заходів безперервного професійного розвитку, що розробляються та/або організуються ГО, яка призначається наказом ГО з числа працівників відділу розвитку професійних компетенцій ГО;

учасники заходу БПР — працівники сфери охорони здоров'я, які беруть участь у заходах БПР з метою набуття знань, компетентностей та практичних навичок.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значенні, наведеному в Положенні про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 та інших нормативно-правових актів у сфері охорони здоров'я.

1.4. Методологія оцінювання застосовується до всіх видів БПР, що організуються та/або впроваджуються ГО.

1.5. Неформальна освіта передбачає особисту участь слухача у заході у місці його проведення (очна форма) та дистанційну форму навчання з використанням електронних ресурсів у режимі реального часу.

1.6. Нарахування балів безперервного професійного розвитку фахівцями охорони здоров'я здійснюється відповідно до критеріїв, визначених Наказом МОЗ №446 від 22.02.2019 року зі змінами, внесеними Наказом МОЗ №74 від 19.01.2021, Наказом МОЗ № 1555 від 31.08.2023

2. Порядок оцінювання рівня знань та навичок слухачів набутих на Заходах, що проводяться Організацією

2.1. Контрольні заходи під час неформальної освіти –це освітні події у місці її проведення та/або дистанційна участь у режимі реального часу для отримання документа про засвоєння набутих знань, компетентностей та практичних навичок, задоволення потреб населення у якісній медичній допомозі та поліпшення функціонування системи охорони здоров'я.

2.2. Робоча навчальна програма та план кожного Заходу неформальної освіти розробляється ГО та/або викладачем заходу БПР, та/або інша особа, що на умовах укладеного договору з ГО здійснює розробку матеріалів заходу БПР з метою використання їх у проведенні заходів БПР. та оприлюднюється на офіційному веб-сайті ГО.

2.3. Викладач заходу БПР повинен максимально використовувати технології активного залучення слухачів, електронну комунікацію та методи навчання дорослих, таких як дискусії, тести, заняття у малих групах, інтерактивну взаємодію, серії запитань та відповідей, супервізії, практичні заняття тощо.

2.4. Моніторинг присутності учасників у Заході є обов'язковим. Активне залучення слухача до освітнього процесу є умовою отримання підтверджуючого документа. Відповідальність за реєстрацію учасників, організацію та проведення Заходів неформальної освіти, своєчасність та достовірність отримання слухачем документа, що підтверджує участь у Заході, покладається на відповідальну особу – організатора конкретного заходу, який є членом ГО. Контроль та дотримання зазначених вимог покладається на відповідальну особу ГО. Після завершення Заходу учасників заохочують залишати свої відгуки, що стосуються покращення навчальних та організаційних аспектів Заходів.

2.5. Для майстер-класів, фахових шкіл, тренінгів та семінарів контрольним заходом є тестування. Тестування передбачає вирішення слухачами тестових завдань.

2.6. Для конференцій, конгресів, з'їздів, симпозіумів учасникам освітнього процесу необхідно заповнити форму оцінки Заходу.

2.7. Контрольні заходи під час практичної частини фахових шкіл, майстер-класів, тренінгів та семінарів – проводяться лектором, доповідачем-тренером або викладачем.

2.8. У випадку успішного складання тестування, позитивної оцінки знань, компетентностей та практичних навичок чи заповнення учасником анкети зворотного зв'язку, учасник отримує документ (сертифікат, свідоцтво тощо), який підтверджує результати навчання.

3. Методологія оцінювання

3.1. Оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок, набутих учасником заходу БПР під час його проходження здійснюється за допомогою інструментів оцінювання, що мають електронну форму та входять до матеріалів заходу БПР.

3.2. До інструментів оцінювання належать:

тестові запитання з однією або кількома правильними відповідями;
відкриті запитання, що передбачають короткі відповіді(до 1 однозначного речення);

відкриті запитання, що передбачають розгорнуту відповідь;

оцінка набутих знань, компетентностей та практичних навичок викладачем заходу БПР із використанням формалізованих опитувальників або переліків (чек-листів) оцінки, розроблених розробником матеріалів заходу.

3.3. Інструменти оцінювання є невід'ємною частиною матеріалів заходу БПР та створюються розробником матеріалів заходу БПР з урахуванням навчальних цілей заходу БПР та з дотриманням принципів, наведених у цьому Положенні.

3.4. Для оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок, набутих учасником заходу БПР під час проходження заходу БПР можуть використовуватися набори з різних інструментів оцінювання, зазначених у пункті 3.2. цього Методологія .

3.5. Розподіл часток результатів проходження оцінювання з використанням відповідного інструменту у підсумковій оцінці визначає розробник матеріалів заходу БПР та/або викладач заходу БПР.

3.6. Результат оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок фіксується як підсумкова оцінка та повідомляється викладачем заходу БПР учаснику заходу БПР та організатору заходу БПР

3.7. Оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок, набутих учасником заходу БПР під час проходження заходу БПР має здійснюватися виключно із використанням електронних інструментів оцінювання.

3.8. Використання інших інструментів оцінювання знань, компетентностей та практичних навичок, набутих учасником заходу БПР під час проходження заходу БПР допускається за умови погодження їх використання викладачем заходу БПР у уповноваженої особи з питань БПР та попередження викладачем заходу БПР учасників заходу БПР.

3.9. Учаснику освітнього процесу надається змога повторного проходження того етапу оцінювання, на якому він набрав недостатню кількість балів. Учасник всього має три спроби складання тестування після Заходу.

3.10. У випадку, якщо не успішно пройдено практичну частину курсу, з метою повторного оцінювання рівня оволодіння практичними навичками, викладач забезпечує його завданням, відмінним від попереднього, проте аналогічним за складністю.

3.11. У випадку, якщо учасник Заходу не набрав необхідну кількість балів за тестові запитання, він не отримує документ (сертифікат), який підтверджує результати навчання.

3.12. Для отримання документу, що підтверджує участь у конференції, конгресі, з'їзді чи симпозіумі, учасник освітнього заходу повинен заповнити форму зворотного зв'язку, яка включає запитання щодо якості проведення Заходу, його наукового наповнення, дотримання правил академічної доброчесності, зазначення наявності конфлікту інтересів, його користі для подальшої практичної діяльності фахівця у сфері охорони здоров'я тощо.

3.13. У випадку, якщо учасник Заходу не заповнив форму зворотного зв'язку у зазначений ГО термін, він не отримує документ (сертифікат, свідоцтво тощо), який підтверджує результати навчання.

3.13. При проведенні тестування та створення форми зворотного зв'язку під час Заходів у дистанційному форматі повинен бути використаний додаток Google Форми.

4. Принципи та критерії оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок

4.1. Під час оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок учасників заходу БПР мають дотримуватися принципів однозначності, об'єктивності та структурованості.

4.1.1. Принцип однозначності передбачає, що завдання інструментів оцінювання повинні мати чітке та однозначне формулювання та якомога менше допускати вірогідність різноманітності трактувань змісту завдань учасниками заходів БПР та/або викладачами заходів БПР.

4.1.2. Принцип об'єктивності передбачає мінімізацію впливу розробника матеріалів заходу БПР, викладача заходу БПР, інших учасників заходу БПР тощо на підсумкову оцінку.

4.1.3. Принцип структурованості передбачає, що зміст інструментів оцінювання відповідає змісту навчання, наданому викладачем заходу БПР та/або опанованому учасником заходу БПР в ході проведення заходу БПР.

4.1.4. Дотримання принципу об'єктивності забезпечується використанням відсоткової шкали для підсумкової оцінки та електронних інструментів оцінювання з можливістю автоматичного обрахунку підсумкової оцінки.

4.2. Дотримання принципу структурованості забезпечується затвердженням навчальної програми заходу БПР уповноваженою особою з питань БПР до початку впровадження заходу БПР.

4.3. Програма тренінгу повинна забезпечувати навички формування безпосереднього алгоритму поведінки в умовах штучно створеного, наближеного до реальності професійного середовища.

4.3.1. Тренінг повинен складатися з таких етапів:

контроль рівня підготовки, брифінг (інструктаж), отримання завдання (до 20% тривалості тренінгу);

безпосереднє виконання завдання;

дебрифінг (обговорення за результатами виконання завдання);

підсумкове виконання (до 10% тривалості тренінгу).

4.3.2. Тривалість безпосереднього виконання завдань та обговорення за результатами їх виконання повинна становити не менше 70% тривалості тренінгу.

4.3.3. Результатом проходження тренінгу має бути набуття або вдосконалення медичним працівником певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо).

4.3.4 За результатами проходження тренінгу медичному працівнику видається сертифікат, що повинен містити прізвище, власне ім'я отримувача сертифіката, дату видачі сертифіката та унікальний ідентифікатор сертифіката, який дозволяє підтвердити факт видачі сертифіката медичному працівнику

4.4. Критеріями розрахунку підсумкової оцінки є такі:

4.4.1. Для наборів тестових запитань з однією або кількома правильними відповідями, для наборів відкритих запитань, що передбачають короткі відповіді:
$$\left[\frac{\text{кількість правильних відповідей наданих учасником заходу БПР}}{\text{загальна кількість питань у наборі}} \right] 100\%.$$

4.4.2. Для відкритого запитання, що передбачає розгорнуту відповідь за 100% приймається найбільш повний та змістовно коректний варіант виконання завдання, за 0% — його невиконання або невдалий варіант виконання.

4.4.3. Для формалізованих опитувальників або переліків (чек-листів) оцінки набутих знань, компетентностей та практичних навичок викладачем заходу БПР:
$$\left[\frac{\text{кількість пунктів, оцінених викладачем заходу БПР як виконані}}{\text{загальна кількість пунктів у переліку}} \right] 100\%.$$

4.4.4. Для інших інструментів оцінювання, у т.ч. не зазначених у цьому Положенні, за 100% приймається найбільш повний (правильний, змістовно та процедурно коректний) варіант виконання завдання, вправи або маніпуляції, а за 0% - його невиконання або невдалий варіант виконання.

4.4.5. Розподіл часток результатів проходження оцінювання з використанням відповідного інструменту у підсумковій оцінці визначає розробник матеріалів заходу БПР та/або викладач заходу БПР, при цьому максимальна підсумкова оцінка складає 100%, мінімальна – 0%.

4.4.6. У випадку, якщо це передбачено матеріалами заходу БПР та/або викладачем з БПР, розподіл часток результатів проходження оцінювання з використанням відповідного інструменту та/або результатів складання окремого питання/завдання у підсумковій оцінці може бути змінено з обов'язковим попередженням учасників заходу БПР про факт такої зміни до початку заходу БПР.

4.5. Мінімальний відсотковий бар'єр для отримання зарахування курсу визначається викладачем заходу БПР та повідомляється учасникам до початку заходу БПР.

4.6. Учасник заходу БПР вважається таким, що успішно завершив навчання на заході БПР за умови, якщо його підсумкова оцінка дорівнює показнику, визначеному викладачем заходу БПР. Цей показник викладач заходу БПР має повідомити учасникам заходу БПР до початку заходу БПР.

5. Порядок оскарження підсумкової оцінки заходу БПР та умови перездачі

5.1. Для заходів БПР, що передбачають особисту участь учасника заходу БПР у місці його проведення, кожен учасник заходу БПР, підсумкова оцінка якого за результатами проходження заходу БПР є нижчою за показник, що дозволяє вважати учасника заходу БПР таким, що успішно завершив навчання, має право звернутися до викладача заходу БПР з проханням надати роз'яснення щодо змісту інструментів оцінювання не пізніше дати та часу завершення заходу БПР, зазначеного у програмі заходу БПР, або до уповноваженої особи з питань БПР на електронну адресу poinstituteofpsychology@gmail.com протягом одного робочого дня після завершення заходу.

5.2. Для заходів БПР, що проводяться за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів, кожен учасник заходу БПР, підсумкова оцінка якого за результатами проходження заходу БПР є нижчою за показник, що дозволяє вважати учасника заходу БПР таким, що успішно завершив навчання, має право звернутися з проханням надати

роз'яснення щодо змісту інструментів оцінювання до уповноваженої особи з питань БПР на електронну адресу poinstituteofpsychology@gmail.com протягом одного робочого дня після завершення учасником БПР навчання.

5.3. У разі, якщо уповноваженою особою з питань БПР встановлено факт технічної та/або змістової помилки в змісті інструменту оцінювання, що призвела до зниження підсумкової оцінки учасника заходу БПР, уповноважена особа з питань БПР повинна вжити заходів для перерахування підсумкової оцінки відповідного учасника заходу БПР із зарахуванням питання, в якому встановлено помилку як такого, на яке було дано правильну відповідь.

5.4. В усіх інших випадках учасник заходу БПР, який вважає власну підсумкову оцінку такою, що не відображає набутих знань, компетентностей та практичних навичок, має право оскаржити результат проходження оцінювання до комісії, уповноваженої розглядати апеляції, яка утворюється наказом ГО при надходженні відповідних скарг від учасників заходів БПР.

6. Прикінцеві положення

6.1. Методологія затверджується наказом Організації і набуває чинності з моменту його затвердження.

6.2. Зміни та доповнення до Методології вносяться наказом Організації і набувають чинності з моменту затвердження нової редакції Методології.

6.3. Після затвердження Методології у новій редакції попередня редакція втрачає юридичну силу.

Директор Громадської організації
«Інститут психології»

Вікторія Павловська-Кравчук